

«L'enderroc de la Sala Ciutat és conseqüència de la gestió cultural imposada als municipis»

ENTREVISTA-MÀSSICA. Moments abans de la seva actuació al teatre Kursaal, vam poder conversar amb en Cesc Freixas. Atent, directe i sincer, vam poder parlar sobre Manresa, la seva trajectòria, el seu darrer disc i de les seves inquietuds i opinions sobre la societat i el moment que viu el país.

Arribes novament a Manresa. Aquest cop formes part del "Toc de Música" del Teatre Kursaal. Content per tornar al cor del Principat i en un escenari com aquest?
Molt content perquè a Manresa hi hem anat venint, però al Kursaal, ara feia un temps que no veníem. A tots ens encanta el teatre i ens encanta la comarca i, especialment, la ciutat. D'altra banda, content també perquè l'ambient dels concerts sempre ha estat molt bonic i sempre que hi hem tocat algun disc, ens han rebut molt bé.

Actues amb la teva banda i també reps una col·laboració de l'amic Roc Casagran. Què me'n dius de la complicitat amb ells? I de l'escriptor sabadellenc?

Amb els musics, perfecte, perquè ara tenim la sort que és un col·lectiu de persones que fa 5 o 6 anys que treballem plegats i que la complicitat entre nosaltres, sobretot damunt d'un escenari, es nota. I realment, amb quatre mirades ja sabem tots on som.

I amb en Roc ens vam conèixer fa 3 o 4 anys precisament, aquí, al Bages i també tenim molt bona relació. Els dos hem après a compaginar la música i la poesia. Entendre que un gènere cultural s'alimenta de l'altre i que, en el fons, són dues expressions artístiques en ple contacte. I amb en Roc ho hem acabat aprenent perquè hem anat fent actuacions conjuntes i, a banda, ens uneix una amistat molt bonica.

Segurament que estàs al cas de l'enderroc de la Sala Ciutat de Manresa. El company Feliu Ventura va venir a donar-hi suport fa ben poc. Com qualifiques tot el que està passant?

És conseqüència de la gestió cultural imposada als municipis. És un model econòmic concret transportat cap a la cultura i, segurament, conseqüència també d'una política que s'ha aplicat en molts altres àmbits, però que en aquests casos, acaba menystenint aquelles estructures o espais que haurien de ser municipals. I jo penso que des de les institucions s'hi haurien de programar actes culturals, però que a canvi d'això, prefereixen desviar els pressupostos cap a altres activitats culturals obeint una determinada manera d'entendre la cultura i entendre l'economia, perquè tot va unit. Però realment, és una llàstima que la Sala Ciutat estigui tancada i, que a més a més, abans del concert de Feliu Ventura hi hagués tot el merder que hi va haver.

Personalment, crec que això és una reivindicació cap a la cultura i una reivindicació també, per part de les associacions de veïns. Però, aquest fet no passa a Manresa, sinó que passa a infinitat de llocs d'arreu del país i d'arreu del món. Espais que haurien de ser municipals i que, pel simple fet de ser municipals, s'haurien de dinamitzar però que per la crisi que ara mateix ens trobem i que aquests espais no en són una prioritat. I si a l'Ajuntament no li interessa recuperar-ho com a espai municipal, estaria bé que hi hagués una gestió cooperativa, una gestió veïnal i que els veïns ho dinamitzessin fins que l'Ajuntament se'n pogués tornar a fer càrrec o no, no cal que l'Ajuntament se'n faci càrrec.

I et tindrem allà en concert, igual que va venir Feliu Ventura?

I tant! Si m'ho demanen, jo vinc encantat!

Foto: Aida Solà

Per cert, moltes felicitats! Recentment han reconegut la teva feina amb el Premi Disc Català de l'any de Ràdio 4 i el Premi Enderrock al millor dvd musical. Satisfet?

Sí. Molt content sobretot de saber que són premis que són aconseguits per votació popular, i això sempre et dóna ganes de seguir treballant. D'alguna manera és una injecció d'energia positiva... Però la veritat és que no sé si m'interessa gaire el terreny dels premis i dels guardons, ja que s'entra en una mena d'espècie de competició estranya i crec que innecessària en el context actual en l'escena de la música en català, en què hi ha molt bon rotllo entre tots i que tots ens portem molt bé. I evidentment, sí que serveix per determinades maneres, però jo realment no entenc la cultura així, ni la música així. Per mi, el millor premi és poder tornar a tocar aquí al Kursaal, que hi hagi persones que vinguin a un teatre, que paguin l'entrada, que la gent es gastin 10 o 12 euros per veure concert... Per això nosaltres sí que és un premi, però més que un premi és el què ens permet a nosaltres seguir vivint i dedicant-nos a això.

No deixa de resultar incoherent com vas acumulant premis, però d'altra banda se't silenciava força als mitjans. Creus que Cesc Freixas incomoda?

Jo crec que en determinats llocs sí, i després també influeix l'estil de música que faig. La cançó d'autor no és una música comercial, que pugui sonar en radiofórmules. Llavors jo crec que hi ha una lectura que pot tenir dues visions; sí que hi ha un discurs polític, i que és evident que en determinats llocs no els interessa que soni... però d'altra banda, el què fem els cantautors molt radiofònic no és, ni tampoc és comercial ni fem ballar, tot i que vegades ho intentem. Sí que és cert que potser cola alguna cosa de vegades. Abans sí que em preocupava, però ha arribat un punt que em preocupa fer concerts i que la gent vingui. Però sonar a una emissora de ràdio, doncs, hi insistirem tantes vegades com faci falta. Però també entenem que no tenim ràdios públiques on sonin 24 hores cançons de casa nostra, que aquí és on podríem entrar. Per tant, hem d'anar trucant la porta d'emissores privades, que per tant, encara és més difícil. No crec en l'espai privat de la comunicació, tot i que sé que fa un servei. Però jo aposto plenament per allò que és públic. Per tant, el què hem d'insistir en què hi hagi una emissora com *Icat FM*, que es torni a emetre en FM i no només a Internet.

Lluny de les modes i els models que s'imposen, com reivindicaries la cançó de protesta?

Jo crec que es reivindica ella sola. Ara feia 20 anys que es va morir l'Ovidi, i escoltes ara les cançons de l'Ovidi (20 anys després de la seva mort) i 30, 40, 50 anys després què van ser escrites i són cançons que segueixen parlant de coses que passen a casa nostra. I, per tant, jo crec que la cançó d'autor, la cançó de protesta té l'al·licient que llegeix l'entorn d'una manera crítica i, com que la realitat i els contextos d'opressió no han canviat, segueixen sent vigents. Personalment, crec que sempre serà vigent la cançó de protesta perquè no existeix la perfecció ni en una societat, ni en una democràcia, ni en qualsevol model social. Per tant, sempre tindrem motius per reivindicar coses i per criticar-ne, encara que visquéssim en una societat totalment justa i democràtica. Sempre hi haurà coses per millorar.

La cançó d'autor realment fa aquest paper, de certa manera, tocar aquells temes que molesten i que potser altres grups no els tracten, però que nosaltres potser, per la condició de cantautors, doncs, ens toca parlar-ne perquè creiem que en el fons fem o podem fer un servei social parlant d'aquests temes.

Foto: Aida Solà

Sempre t'he vist com un cantautor de protesta, certament. Però també sense defugir de la tendresa i l'amor per les coses quotidianes, per la vida. En aquesta conjugació creus que rau l'èxit de les teves lletres/cançons?

Primer, l'èxit no sé que és exactament. I, d'altra banda, jo crec que en l'àmbit o terreny de la música es tracta de ser constant i, en el fons, quan jo defineixo el meu projecte com un projecte reivindicatiu o polític ideològic (d'esquerra i anticapitalista i independentista) no només estic definint els termes socials que tracto a les meves cançons, sinó que estic definint els termes personals i emocionals. I per mi, és indèstriable. Jo sóc anticapitalista, marxista i la meua manera

d'entendre la vida és des d'aquesta perspectiva. Aleshores, quan faig una cançó d'amor serà des d'aquesta perspectiva. Intentant parlar des del respecte, des de la solidaritat... Des d'un munt de valors que no trobem, segurament, en el capitalisme. I també intentant fer una crítica a les cançons d'amor que, en el context econòmic i social actual, encaixen molt bé; les cançons que parlem de dominació, de gelosia, de tu ets meu o tu ets meva... Doncs jo intento fer una crítica a tot això, evitant parlar d'això i parlant del què realment crec que són les relacions: la comprensió, el respecte, l'aprendre de l'altra persona.... I en el fons entendre que les relacions emocionals són relacions col·lectives. Per tant, es pot fer una translació del què estàs analitzant quan es parla del moviment dels indignats al què estàs analitzant quan parles d'una relació de dues persones.

Creus en la societat actual i el seu esperit crític (a nivell general)?

No crec en la societat actual i no crec que tingui un esperit crític la majoria de la gent, i aquest és el gran drama. Perquè, per exemple, que surtin propostes polítiques que ens agraden més o menys no significa que hi hagi una majoria social a favor de determinades coses. Significa que hi ha una majoria que potser, el dia que anem a votar, votarà a favor d'aquella proposta política, i com que la realitat ens segueix demostrant que des de la política institucional no es canvia res, perquè la política institucional està subordinada a la política econòmica que, malauradament, cap de nosaltres escollim. Els partits polítics, des del meu punt de vista, de poc serveixen. Evidentment que hi han de ser, ja que fan una funció, però el més interessant seria que fossin capaços d'organitzar-se fora de les institucions i fora dels partits polítics. Per exemple, plataformes de veïns, com ha passat amb la PAH que, segurament, és una de les experiències de democràcia més grans que hi ha hagut darrerament a casa nostra. I crec en això. Crec en el poder popular, no crec en els partits com a tal per canviar les coses. Però, si s'ha de gestionar les molles que tenim, si que creurem en els partits. Però com que crec que hem vingut a instaurar un nou sistema democràtic i social, no em serveix gestionar les molles. A mi el què m'interessa és construir una democràcia amb uns altres paràmetres diferents a la què hem construït aquesta.

El gener del 2014 vas celebrar en un concert a la Sala Luz de Gas a Barcelona, el teu desè aniversari damunt dels escenaris? T'hi veus molt de temps més?

No m'ho plantejo gaire. La veritat és que vaig fent el què m'agrada i el què tinc ganes de fer, en el fons. Crec que si et plantejges el teu futur a llarg termini hi ha molts dubtes. Perquè si ara ja ho tenim difícil per guanyar-nos la vida amb això, jo no sé que passarà d'aquí 10 anys! El què tinc clar és que el dia que no tingui ganes o no estigui motivat per sortir a un escenari doncs no sortiré a un escenari perquè no seré coherent en mi mateix. Mentre estigui motivat i no em cansi aquesta vida i voltar tant, que ara és una cosa que m'agrada molt i m'alimenta de moment i crec que sempre ho serà, no em plantejo deixar-ho. Però tinc clar que el dia que noti coses que no m'agraden de fer concerts o de viatjar, llavors sí que serà el moment de fer una parada.

Si mires enrere (tots els teus discs, concerts...), estàs satisfet? Canviaries alguna cosa de les fetes si poguessis?

Satisfet per celebrar anys! Però sé que es poden millorar moltes coses. Per mi, el més interessant és trobar una veu pròpia, literàriament i musicalment, i no hi he arribat. I crec que tardaré molt en arribar-hi. Aleshores, crec que cada disc és per intentar buscar la manera d'explicar el què tens aquí al cap i que costa molt, perquè t'ho imagines el què vols i com ha de ser una cançó i, fins al moment, encara no he arribat a fer allò que imaginava. Tot i que, mica en mica, ens hi anem acostant però és una feina molt difícil i estic content per això, però evidentment, hem de millorar moltes coses i jo he de millorar moltes coses. Cal dir que el què no em fa estar content és el panorama de l'ofici. Estem en una situació laboral molt dolenta i no tenim cap mena de drets ni estem protegits per res que, des d'aquest punt, sí que s'ha de fer una crítica molt gran perquè els músics no hem estat capaços d'organitzar-nos per combatre la precarietat del nostre ofici i n'hi ha molta, moltíssima.

Parlem del teu darrer disc, Protesta. Sona més contundent que els últims, oi? Ho has buscat expressament pel moment que vius/vivim o ha sorgit així?

És part d'aquesta cerca cap a la veu pròpia i m'ha portat cap aquí, de moment. M'ha portat, en algunes cançons de l'últim disc, a buscar una forma més contundent perquè creia que la lletra ho

necessitava i, en d'altres cançons, ha estat el contrari, despullar-les per retornar l'essència del què és la cançó d'autor. I són dos extrems en els què em sento molt còmode i que tinc ganes de tornar a explotar, o d'altres, de fet, no em tanco a res.

També et remets als teus orígens, oi? Sempre dius que has crescut amb Ovidi Montllor, Miguel Hernández, Víctor Jara...

Sí, perquè hem de mirar enrere i saber d'on venim, de l'Ovidi, de Miguel Hernández i de moltíssims altres cantautors i poetes dels què jo n'he après moltíssimes coses i que, per mi, ara, són referents no només culturals sinó també ideològics. I encara que formin part d'una altra època, d'una altra generació, crec que ens expliquen coses molt actuals i tots tenen un estil molt proper marcat per una veu pròpia i molt ben treballada. Aleshores, també són referents per aquest fet, perquè admiro moltíssim aquesta capacitat de poder explicar tot el què passa i tot el que veien amb tanta personalitat. En aquest sentit, són també tant importants per mi.

Foto: Aida Solà

Has recorregut moltes poblacions arreu dels Països Catalans en tots aquests anys. I pel he llegit, has viscut al País Valencià. Com ho has palpat? Quina realitat tenim?

Tenim una realitat electoral diferent, però no tenim un ritme polític diferent, perquè malauradament els atacs a la llengua i a la cultura per la realitat electoral són molt més intensos a les Illes, al País Valencià o a Alacant, però també en tenim a Catalunya i constantment. El què passa, però, és que la realitat electoral de Catalunya ens ha portat a tenir una burgesia catalana que ha defensat uns valors culturals concrets, horitzontals i que gairebé tothom defensa. A diferència, aquest fet, al País Valencià i Illes Balears no ha passat, no hi ha una burgesia pròpia que defensi la llengua, la cultura i si hi ha sigut, ha estat sempre només una part de la burgesia espanyola fent un paper d'una burgesia pseudo-capitalista o pseudo-valenciana... I realment les realitats són diferents pel moment electoral que viu cada país. I segurament amb la opció de canvi electoral que hi ha o hi pot haver tant al País Valencià com a les Balears hi ha alguna cosa que pot millorar. Però poques esperances. Jo en el què sí que crec és en la mobilització popular i amb la creació d'estructures que puguin salvaguardar valors del nostre poble i la nostra cultura.

També vam poder gaudir del teu debut literari amb "Paraules per a Gaeta". Com va sorgir la idea? Tens previst un segon llibre, vist l'èxit?

La idea és la mateixa amb la què faig les cançons: intentar fer cançons sense música, i em va venir de gust escriure un llibre perquè m'ho van proposar des de l'editorial Tigre de Paper i vaig pensar que seria una bona manera de buidar coses de dins i d'oblidar-me, una mica, de les estructures de les cançons... I ho repetiré, i tant! Segurament, no serà en el mateix format però... Ara per ara, estic acabant un poemari i que, suposo que sortirà abans que s'acabi l'any o a principis de l'any que ve. I després també estic treballant en unes històries literàries, més complexes, i que requereixen molt més temps perquè és una cosa totalment nova i espero que també surti en els propers anys... Però sí que estic animat a continuar escrivint perquè ha estat una experiència molt divertida!

Sempre has estat un militant independentista de base. S'apropen eleccions municipals al maig i les del 27 de setembre a Catalunya. Creus que és bo que l'esquerra independentista i anticapitalista hi sigui? O et sembla seguir el joc a l' *establishment* polític i ho veus contraproduent?

Quan no creus en les estructures democràtiques de les democràcies representatives occidentals i capitalistes és molt difícil creure que des d'aquí dins es pot canviar alguna cosa. Però, estratègicament, l'Esquerra independentista, des de la marca electoral de la CUP, ha cregut oportú presentar-s'hi i, aleshores, crec que d'una manera o altra, està portant una sèrie de beneficis, encara que només sigui per portar a conèixer l'opció política i ideològica independentista jo crec que ja serveix. El què també està clar és que una de les moltes contradiccions que tenim el moviment revolucionari perquè, malgrat criticar totes aquestes estructures, durant molt de

temps, ara aspirem o ja hem aspirat a participar-hi. I és una contradicció que, a vegades, ens hem de menjar amb patates perquè si mirem anys enrere sempre ho havíem qüestionat. Però, estratègicament, sempre és un ímput que ha servit, però també cal remarcar que estratègicament tampoc ens interessa marcar cap dels altres fronts oberts, no només electoral, sinó també el del sindicalisme, el dels estudiants, la classe treballadora, la organització del jovent, que el feminisme com a tal agafi força i que realment sigui horitzontal.

I per acabar... què et cal per ser feliç?

Potser desterrar la precarietat de les nostres vides i amb això també aconseguirem conquerir la felicitat col·lectiva i, aleshores, també la individual. En un primer moment, seria el més senzill i el més complicat que deixéssim de patir la precarietat en tots els àmbits de la nostra vida. Això ens fa falta, i a mi també.

I ho veus una utopia o una realitat?

No ho sé! Crec que és difícil eliminar tota la precarietat amb qualsevol dels àmbits. Però, en tot cas, és una feina d'anys i segles que potser no veurem nosaltres, però que nosaltres serem aquí per plantar-ne la llavor! I aquesta és la idea.

I tant, i que serveixi la llavor!

En el fons la vida no deixa de ser un mitjà per deixar a les generacions que vénen després un present millor. Un lloc millor per viure. I, per tant, encara que nosaltres no ho veiem, hi haurem contribuït.